

ГОЛОС РАЙНИ

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 208 (2210) ♦ Субота, 6 листопада 1999 року ♦ Ціна договірна

6 листопада

- ✓ 1811 р. Народився Маркіян Шашкевич, письменник, член «Руської трійци».
- ✓ 1855 р. Народився Дмитро Іваницький, історик Запорозької Січі.
- ✓ 1943 р. Визволення Києва від німецько-фашистських загарбників.
- ✓ 1957 р. У Києві відкрито парк-меморіал Вічної слави з пам'ятником на могилі Невідомого солдата.
- ✓ 1960 р. Почав діяти Київський метрополітен.

Сьогодні — День визволення Києва

Привітання Голови Верховної Ради України Олександра ТКАЧЕНКА

Шановні кияни!

Від імені Верховної Ради України щиро вітаю вас з пам'ятною датою — 56-річчям визволення Києва від німецько-фашистських окупантів.

Урочний салют, що пролунав 6 листопада 1943 року, сповістив світ: німці втратили місто руських — предковиним Києвом розлязлася гітлерівська ніч.

Палка любов до Вітчизни і свята ненависть до ворога, небачені мужність і героїзм, незламна віра у торжество правди і справедливості, у світлу долю провели наших дідів і батьків полум'яною дорогою до безсмертя, надали сили для вибухово-зруйнованої війни, післявоєнного примирення матеріальних та духовних багатств.

Будьмо ж гідними подвигу наших попередників у цей нелегкий для України час. Не даймо зламати себе, збороти силу нашого духу. Вибудуємо і сьогоднішня, і майбутня наші власними руками.

Бажаю вам, дорогі кияни, міцного здоров'я, особистого щастя, успіхів у повсякденній праці в ім'я світлого прийдешнього.

У номер

Економіка — спільна проблема двох держав

Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко прийняв Надзвичайного і Повноваженого Посла Республіки Куба в Україні Серхіо Лопеса Брієля у зв'язку із завершенням його дипломатичної місії в Києві та повернення на батьківщину.

Глова парламенту відзначив вагомий внесок посла у розвиток двосторонніх відносин. Протягом цих років на Кубі пройшли оздоровлення 16 тисяч українських дітей, постраждалих від Чорнобильської катастрофи. У Есплаторії створено центр для подальшого обстеження цих дітей кубинськими лікарями.

Проте, зауважив О. Ткаченко, не вдалося суттєво поліпшити рівень еконо-

мічного співробітництва. Незважаючи на те, що економіка Куби тісно інтегрована з економікою України, торговельні зв'язки нині дуже ослаблені.

Голова ВР також повідомив посла про деякі аспекти президентських виборів. На його думку, главі держави (назвасямо від того, хто ним стане) доведеться розв'язувати дуже серйозні економічні проблеми. «Якщо буде новий Президент, то це стане простіше, оскільки чимало питань сприятиметься го-нішню». Олександр Ткаченко переконаний, що Петро Симоненко має більше шансів перемогти в другій турі, ніж Леонід Кучма. Голова парламенту зазначив, що вже 6 кандидатів із 15 підтримали лідера комуністів.

Хоч і повинь — а будувати треба

Перший етап відбудовчих робіт з ліквідації наслідків стихійної повені в Закарпатті завершено. Про це заявив міністр з питань надзвичайних ситуацій Василь Дуринюк.

Унаслідок стихійного лиха було зруйновано 2984 будинки, 12329 — потребували ремонту. Нині вже збудовано 1329 нових будинків, відремонтовано 6190, закінчено 314.

Наступного року відбудовчі роботи та заходи щодо відплення повені триватимуть, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

На роботу — як на свято

6 листопада Кабінет Міністрів України рекомендує всім керівникам центральних і місцевих органів виконавчої влади організувати роботу підприємств, установ і організацій. Відповідно з наступною компенсацією згідно із законодавством.

Такий захід, на думку Кабміну, слід вжити з метою недопущення спаду виробництва. Нагадаємо, що 6,7,8,9 листопада — вихідні.

1917 р. У Петрограді в ніч з 6 на 7 листопада (за новим стилем) більшовики розпочали боротьбу проти Тимчасового уряду — почалася Велика Жовтнева Соціалістична революція

Качани під стріхою — дівка на виданні

Видатний український письменник Олесь Гончар 1969 року побував на Буковині.

Олесь Терентійович звернувся на піддашку багатьох хат у Новоселицькому та Хотинському районах: там на жердках висили качани кукурудзи, сплетені попарно. Письменник

запитав у когось з місцевих жителів:

— Чому качани зберігають саме у такий спосіб?

— На Буковині, — відповів селянин, — побутує давній звичай: качани висують у тих хатах, де є дівчата на виданні. Придивляється їх!

(Продовження теми на 9-й стор.)

Полтавське пиво — на диво!

Щасливе воно і на виграш, надто для передплатників нашої газети — мешканців Полтавщини, які взяли участь у розгріш заохочувальних призів. Ім дісталося, крім автомобільного приза і каністр, електротоміло, водний насос, сувеніри набори — продукти місцевої «лікерії», що й по ящику чудового напою

— пива «Ай-Никола», «Диканський вечорин», «Старий млин», «Гелон». За традицією, ці призи вручив особисто голова правління ЗАТ «Полтавпиво» Микола Суткович, до того ж у урочистій обстановці — на відкритті нової торговельної точки в Лубнах (десятої в цьому році). А вся мережа фірми налічує понад

60 магазинів, барів, яток, павільйонів по всій Україні. Смикують полтавським пивом у Криму, Одесі, Запоріжжі, Сумах, Харкові... І вдома — неодмінно. Отже залишайтеся й надалі з «Голосом України» і полтавським пивом!

Григорій ГРИНЬ.
Фото Миколи БЕЗНОСА.

Спробували — і виграли

Постанова Верховної Ради України
Про інформацію Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань забезпечення виборчих прав громадян України під час підготовки і проведення виборів Президента України щодо проведення виборчої кампанії по виборах Президента України 31 жовтня 1999 року

Засудивши та обговоривши інформацію Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань забезпечення виборчих прав громадян України під час підготовки і проведення виборів Президента України, Верховна Рада виборів Президента України постановляє:

1. Інформацію Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань забезпечення виборчих прав громадян України під час підготовки і проведення виборів Президента України вжити до відома.
2. Скасувати Заяву Верховної Ради України та оприлюднити її в засобах масової інформації.
3. Генеральному прокурору України акції неідеальних захочів прокурорського реагування стосовно порушень Конституції і законів України під час проведення виборчої кампанії по виборах Президента України.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.
 Київ, 5 листопада 1999 року.
 № 1217-ХІВ.

Заява Верховної Ради України

Відповідно до розділу XV «Перехідні положення» Конституції України 31 жовтня 1999 року було проведено чергові вибори Президента України. Підсумок першого туру, як і всієї першої кампанії, ще раз засвідчили майбутню Україну як суверенну, демократичну, соціальну, правову державу — під загрозою.

Під тиском глянцю державна влада усвідомлює шляхи до зростання гарантованих Конституцією України прав і свобод людини і громадянина, зокрема права на вільне і свідоме волевиявлення, гурто порушила основні принципи виборчого процесу.

На жаль, не виконала своїх місій загальнодержавний Центр виборчих комісій. Зокрема, не були забезпечені свобода вітатий, рівні можливості для всіх кандидатів у проведенні виборчої кампанії, неупередженість до кандидатів з боку органів державної влади, органів місцевого самоврядування, та посадових і службових осіб цих органів, не знаходились будь-якої відеї чи хоча б публічного осудження чисте-факт порушення виборчого законодавства.

Насамперед, це: використання вертикалі і структури виконавчої влади, включення силової структури, для забезпечення перемоги Ануї Л. Д.; узурпація більшої частини масової інформації, в тому числі і загальнодержавних радіо- і телеканалів, та використання їх в інтересах нинішнього Президента України і прудження незалежних та опозиційних засобів масової інформації.

допущення неправдивих відомостей про кандидатів у Президенти; сильний тиск на значну частину виборців, їх залякування, шантаж шляхом зловживання з фінансовими ресурсами кампанії.

Верховна Рада України, в якій представлені різні політичні сили, ризикє засуджувати будь-які допущені порушення виборчого процесу і закликає зрозуміти всі можливі шляхи в Україні врегулювати ситуацію відповідно до Конституції, а кожне її положення наповнювати реальним змістом. В тому числі і таке: «Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ... Народ не може урядувати державу владою».

Київ, 5 листопада 1999 року

Бюджет визначатиме умови життя народу

Сьогодні ми пройшли черговий технологічний етап бюджетного процесу — розглянули в першому читанні проект державного бюджету України на 2000 рік. Переконалися, усі усвідомлюють, що цей бюджет визначатиме умови життя нашого народу на той рік, як і подальшого десятиліття і другіх поколінь. Головна мета, якої мався підрозуміти всі наші знання, інтелектуальні можливості та воля, зосередити зусилля на необхідності формування бюджету розвитку — основної умови економічного та соціального відродження України.

Відстоюючи кожну, спадщину ми отримали складу. Тут і криза неплатежів, які обсягом у три і повоинно-рау перевищили мільйонів ВВП. Тут і загроза дефолту, який демонструє певний запас від витягнучого економікою і загрожує нашій національній безпеці. Є нагальна потреба серйозно зрозуміти державу, державу соціальної сфери. Очевидно і загострення кризи в сільському господарстві. На порозі — продовольча загроза. Населення страждає від хронічного безробіття, несплати зарплати та пенсій.

Усебінний аналіз, який зробили фахівці Верховної Ради та Рахункової палати під час підготовки проекту бюджету до подання, а також подальша робота в процесі підготовки його до першого читання дають змогу зробити певні висновки. Бюджет у редакції уряду основним пріоритетом має забезпечити собі повноту розрахунків за зовнішніми борговими зобов'язаннями. На доцільність максимально об'єктивної фінансування соціальних програм, сільського господарства, місцевих бюджетів, планування масового розподілу стратегічних ресурсів, найбільш економічно привабливих об'єктів народного господарства.

Ми вже достатньо прецедентів, що поданий проект бюджету було складено з численними порушеннями вимог Бюджетної резолюції. Підсумую найважливіше.

Насамперед, з переліку захищених статей бюджету виплати зарплати зобов'язаності в зарплати плати та трансферти регіонам. А захищеною статтею стала виплата пенсій за державним боргом.

Хоча на значно нижчому рівні, порівняно з вимогами Бюджетної резолюції, пропонується фінансувати соціальні заходи, уряд своїм надзвичайним досягненням вважає низький рівень перерозподілу ВВП через бюджет.

Думаю, це потрібно бути визначним математиком, щоб розв'язати рівняння економічного ідеалізму. Якщо скорочувати бюджетні видатки, то і отримувати бюджетний результат скорочення перерозподілу через ВВП.

Ми ждемо, перефразувати, що доцільне трюкування державних пріоритетів призводить не лише до ігнорування натуральних соціальних потреб суспільства, а й поглиблення найважливішої галузі народного господарства джерел фінансування і розвитку.

Передусім шеться про сільське господарство, яке сьогодні поглинуло фінансово недовірені і заглиблює сам на сам з своїми проблемами. Школом поділюють зору тих народних депутатів, які вважають, що проект бюджету, який 15 вересня поточного року було внесено до парламенту, є найкращим для села, а для продовольчої

безпеки держави. Постає питання: наскільки уряд розуміє прототип істини — якщо витягти з кризи сільське господарство, то це врятує всю країну.

Наступне важливе питання — це характер використання коштів від приватизації державного майна, як пропонується спрямувати на фінансування виплат, пов'язаних з поглибленням та обслуговуванням зовнішнього боргу.

Не таємниця, що переважно більшість іноземних позик спрямовували не на структуру перебудови економіки, а на обслуговування потреб досить сумнівного характеру. Це і поглинення якості регулювання та нагляду за корпоративними банками, і підвищення витрат Кабінету Міністрів, а також витрати економічних та соціальних реформ, і регулювання економічних показників діяльності банків тощо.

Преподумавши, що повністю суперечить вимогам і концептуальній спрямованості Бюджетної резолюції, є плановий профіцит. Вважало, що за сучасних умов він просте нерухоме. Але хоча звернули увагу, що невиконання вимог Бюджетної резолюції про визначення мінімального рівня соціальної потреби на душу населення, для розвитку мінімального розміру місцевих бюджетів, застосування нормативів вільності податкоздатності кожного регіону, порадок надання трансфертів місцевим бюджетам та їх розподілу на регіональному рівні створюють істотну перешкоду подальшому досягненню започаткованої. Версії розв'язку майбутньої нової системи міжбюджетних відносин.

Уряд, на мій погляд, необхідно зайнятися пошуком реальних внутрішніх резервів для покриття бюджету. Це можна зробити шляхом розширення бази оподаткування за рахунок скорочення податкових пільг, збільшення доходів з використання природних ресурсів, від зовнішньоекономічної діяльності тощо.

Не стали реальним джерелом надання грошових ресурсів, від повноцінних економічних прав громадян на корпоративні правами. Так, у 1998 році від десятих часток частки держави в корпоративній власності бюджету надійшло лише 43 мільйонів гривень дев'яносто. За оцінками фахівців, що включили шонайменше у п'ятьдесят разів занизьомо була можливість до отримання цих коштів.

Необхідно переглянути позицію про залучення до державного бюджету надходжень від продажу державних запасів. За висновками Рахункової палати, щоб час прийняття рішення про використання коштів резервного фонду в 1998 році порушив вимоги практично всіх пунктів Бюджетної резолюції. Як наслідок, за підсумками 1998 року план з надходжень від продажу державних запасів було виконано лише на 3,5 відсотки.

Потрібно повернутися до розрахунків обсягів плати за транзит газу територією України, про що говорилось на раз. У проєкті бюджету надходження від цього джерела зменшено, за оцінками фахівців, шонайменше на 1—1,5 мільярда гривень.

Чергове джерело внутрішніх резервів бюджету є врегулювання порядку формування позабюджетних фондів установ та організацій. А вже на сьогоднішній день в багатьох із них коштів цих фондів

становлять 30—40 відсотків від обсягу бюджетного фінансування.

Наступним важливим кроком у напрямку вдосконалення діяльності позабюджетних фондів має стати встановлення зовнішнього порогового значення їх обсягу з одночасним запровадженням законодавчих обмежень щодо напрямів використання цих коштів. Не слід також ризикувати і можливість прийняття рішення про повну заборону державним установам та організаціям формувати фонди (як це має бути у світовій практиці).

Як раз порушують також важливе питання, як скорочення витрат бюджету на управління силами структури. Нині в нас їх налічується більш як півтора десятка, на управління їх передбачено витрати понад 3 млрд. гривень. Це означає, що з них дублюють функції одна одної.

Для збільшення припливу валюти України слід провести економічний аналіз діяльності підприємств з іноземними інвестиціями. Варто подивитися, як співвідношення складається між частинною прибутком цих структур, що зливаються в країні, і тією, що складається з національного. Крім того, слід проаналізувати і рівень податкової дисципліни у значущих структурах.

Значні резерви збільшення доходної частини бюджету — у зменшенні бар'єрних схем розрахунків за продукцією. За підрахунками Рахункової палати, лише у 1998 році бюджетні втрати від застосування бар'єру перевищили 3 млрд. гривень.

Важливо вирішити питання про повноцінне виконання оперативного парламентського контролю за виконанням бюджету. У зв'язку з чим можна націлювати підтримку пропозицій голови Рахункової палати про доцільність і структури парламентського контролю до зліснення поточної аналіз у не лише відшкоду, а й доконали частини бюджету.

Потрібно розглядати питання, маємо позитивні оцінки ту без перебільшення виступають роботу бюджетного комітету, яку було створено на початку 1998 року, до складу якого ввійшли представники всіх структур парламенту, у відповідності з вимогами Бюджетної резолюції.

Шостра місія комітету досить складна, а саме з урядом, що дає змогу зняти багато суперечностей і невідповідностей. Того ми ще раз переконалися, що за умови дозволу, який ми маємо між законодавчим, Протоколом 6, щоб таких компромісів було значно більше, особливо коли йдеться про розуміння протиположних і випливають з шокм прагматично виражених питань.

Підсумую закінченням результатом була і нещодавно проведена нарада з головами обласних рад. У її ході було розглянуто ряд важливих питань, пов'язаних з удосконаленням системи міжбюджетних відносин. Усі позитивні пропозиції з цього питання, у тому числі і рішення документа, який ми розглядали сьогодні на сесії.

Думаю, тепер ми повинні підтримати всі розумні пропозиції, які виступають у цьому напрямку, зокрема до доходної частини бюджету, і ті, що прагнуть у напрямку оптимізації його витрат.

Продукую проголосувати за проект бюджету в першому читанні.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

З виступу Голови Верховної Ради України Олександра Ткаченка на сесії Верховної Ради України 4 листопада 1999 року

Україна
Центральна виборча комісія
ПОСТАНОВА
4 листопада 1999 року м. Київ № 407

**Про текст повідомлення про результати
виборів Президента України
31 жовтня 1999 року**

Відповідно до частини шостої статті 45 Закону України «Про вибори Президента України», статей 11, 12, пункту 13 статті 13 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» Центральна виборча комісія **п о с т а н о в л я є:**

Затвердити текст повідомлення про ре-

зультати виборів Президента України 31 жовтня 1999 року та опублікувати його в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр» і оприлюднити в інших засобах масової інформації (юстиція).

Голова Центральної виборчої комісії
М. РЯБЕЦЬ.

Україна
Центральна виборча комісія
ПОСТАНОВА
4 листопада 1999 року м. Київ № 408

**Про призначення повторного голосування
по виборах Президента України**

На підставі протоколу Центральної виборчої комісії про результати виборів по єдиному загальнодержавному одномандатному виборчому округу по виборах Президента України 31 жовтня 1999 року та постанови Центральної виборчої комісії від 4 листопада 1999 року № 406 «Про результати виборів Президента України 31 жовтня 1999 року», відповідно до частини другої статті 45, частин першої, другої статті 46 Закону України «Про вибори Президента України», статей 11, 12, пункту 18 статті 13 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» Центральна виборча комісія **п о с т а н о в л я є:**

1. Призначити повторне голосування по

виборах Президента України на неділю 14 листопада 1999 року.

2. Виключити до виборчого бюлетеня для повторного голосування по виборах Президента України 14 листопада 1999 року кандидатури у Президенти України Кучми Леоніда Даниловича та Симоненка Петра Миколайовича, які одержали найбільшу кількість голосів за результатами голосування 31 жовтня 1999 року.

3. Опублікувати дану постанову в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр» і оприлюднити в інших засобах масової інформації.

Голова Центральної виборчої комісії
М. РЯБЕЦЬ.

Україна
Центральна виборча комісія
ПОСТАНОВА
4 листопада 1999 року м. Київ № 409

**Про форму і текст виборчого бюлетеня
для повторного голосування по виборах
Президента України 14 листопада 1999 року**

Відповідно до пункту 9 частини другої статті 15, статті 40, частини третьої статті 41, частини другої статті 46 Закону України «Про вибори Президента України», статей 11, 12, пункту 9 статті 13 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» Центральна виборча комісія **п о с т а н о в л я є:**

1. Затвердити форму і текст виборчого бюлетеня для повторного голосування по виборах Президента України 14 листопада 1999 року

— двохви́тків.

2. Встановити, що виборчі бюлетені виготовляються на листі розміром 220 x 165 мм. Друк бюлетеня виконується в три фарби з використанням графічних та інших засадничих елементів і спеціальних захисних фарб.

3. Встановити резерв виборчих бюлетенів обсягом 4 відсотки від кількості виборців на дільницю.

4. Секретаріату Центральної виборчої комісії забезпечити виготовлення необхідної кількості виборчих бюлетенів відповідно до загальної кількості виборців, визначеної територіальними виборчими комісіями при встановленні підсумків голосування по відповідним територіальним виборчим округам по виборах Президента України 31 жовтня 1999 року з урахуванням резерву, встановленого пунктом 3 цієї постанови.

Голова Центральної виборчої комісії
М. РЯБЕЦЬ.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Центральної виборчої комісії
від "4" листопада 1999 року № 409

220 x 165 мм
контрольовано

ВИБОРИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ
Повторне голосування
14 листопада 1999 року

Територіальний виборчий округ № 000000	Виборча дільниця № 000000
Порядковий номер виборця у списку виборців № _____	Підпис виборця _____ <small>Підпис члена дільничної виборчої комісії, який видав виборчий бюлетень</small>
<small>(для надриву)</small>	

ВИБОРЧИЙ БЮЛЕТЕНЬ
по виборах Президента України
Повторне голосування
14 листопада 1999 року

Територіальний виборчий округ № 000000	Виборча дільниця № 000000
<small>Підпис члена дільничної виборчої комісії, який видав виборчий бюлетень.</small>	
<small>М. П.</small>	

Зробити позначку "накр" (на) або іншу у відповідності з правилами кандидата, за якого він балотується, або в кожному разі свій "Не підтримую жодного кандидата у Президенти України" у разі не підтримки жодного.

КАНДИДАТИ У ПРЕЗИДЕНТИ УКРАЇНИ

КУЧМА Леонід Данилович	1938 року народження, Президент України, проживає в м. Києві, незалежний, висувається на вибори в Президенти України в Києві.	☐
СИМОНЕНКО Петро Миколайович	1952 року народження, народний депутат України, проживає в м. Києві, член Консультативної партії України, висувається Консультативною партією України.	☐

НЕ ПІДТРИМУЮ ЖОДНОГО КАНДИДАТА У ПРЕЗИДЕНТИ УКРАЇНИ ☐

Секретар Центральної виборчої комісії
Я. ДАВІДОВИЧ

ПОВІДОМЛЕННЯ
про результати виборів в єдиному загальнодержавному одномандатному виборчому округу по виборах Президента України 31 жовтня 1999 року

Відповідно до частини першої статті 45 Закону України «Про вибори Президента України» та пункту 13 статті 13 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» на підставі протоколів територіальних виборчих комісій та протоколів дільничних виборчих комісій, утворених при представництвіх Українці за кордоном, Центральна виборча комісія встановила, що:

загальна кількість виборців по загальнодержавному одномандатному виборчому округу	37 498 630 <small>(виборців)</small>
триває сім мільйонів чотирьох мільйонів вісім тисяч шістьсот тридцять і	
кількість виголосованих виборчих бюлетенів	39 929 623 <small>(виборців)</small>
триває дев'ять мільйонів вісьм'ятсот двадцять дев'ять тисяч шістьсот двадцять три	
кількість невикористаних виборчих бюлетенів	13 610 751 <small>(виборців)</small>
триває сім мільйонів шістьсот дев'ять тисяч сімсот шістьдесят один	
кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені	26 318 872 <small>(виборців)</small>
двадцять шість мільйонів триста вісімнадцять тисяч вісімсот сімдесят два	
Кількість виборців, які взяли участь у голосуванні	26 305 198 <small>(виборців)</small>
двадцять шість мільйонів триста п'ять тисяч сто дев'яносто вісім	
кількість виборчих бюлетенів, позначених недійсними	1 036 749 <small>(виборців)</small>
одна мільйон триста вісім тисяч сімсот сорок дев'ять	
Кількість голосів, поданих за кожного кандидата: Бірюков Олександр Філімонович	36 012 <small>(виборців)</small>
двадцять шість тисяч двадцять	
Вітерню Наталія Максимівна	2 886 972 <small>(виборців)</small>
два мільйон вісімсот вісімдесят шість тисяч дев'ятсот сімдесят два	
Гібер Микола Олександрович	31 819 <small>(виборців)</small>
триста одна тисяча вісімсот двадцять дев'ять	
Кармазіл Юрій Анатолійович	90 793 <small>(виборців)</small>
дев'яносто тисяч сімсот дев'яносто три	
Коваленко Віталій Миколайович	76 832 <small>(виборців)</small>
сімдесят шість тисяч вісімсот тридцять два	
Костенко Юрій Іванович	570 623 <small>(виборців)</small>
п'ятсот сімдесят тисяч шістьсот двадцять три	
Кучма Леонід Данилович	9 598 672 <small>(виборців)</small>
дев'ять мільйонів п'ятсот дев'яносто вісім тисяч шістьсот сімдесят два	
Майчук Світлана Карлівна	2 138 356 <small>(виборців)</small>
два мільйон сто тридцять вісім тисяч триста п'ятдесят шість	
Мороз Олександр Олександрович	2 969 896 <small>(виборців)</small>
два мільйон дев'ятсот шістьдесят дев'ять тисяч вісімсот дев'яносто шість	
Овощенко Василь Васильович	124 040 <small>(виборців)</small>
сто двадцять чотири тисячі сорок	
Радзівський Олександр Миколайович	96 515 <small>(виборців)</small>
дев'яносто шість тисяч п'ятсот п'ятнадцять	
Симоненко Петро Миколайович	5 849 077 <small>(виборців)</small>
п'ять мільйон вісімсот сорок дев'ять тисяч сімдесят сім	
Удольцов Геннадій Іосифович	319 778 <small>(виборців)</small>
триста дев'яттисяць тисяч сімсот сімдесят вісім	
кількість голосів виборців, які не підтримали жодного кандидата	477 019 <small>(виборців)</small>
чотирьох сімдесят сім тисяч дев'яттисяць	

Відповідно до частини другої статті 45 Закону України «Про вибори Президента України» та постанови Центральної виборчої комісії № 406 від 4 листопада 1999 року Центральною виборчою комісією вирішено провести повторне голосування по виборах Президента України по двох кандидатах у Президенти України, які одержали найбільшу кількість голосів виборців, а саме:

Кучма Леонід Данилович	9 598 672 <small>(виборців)</small>
дев'ять мільйонів п'ятсот дев'яносто вісім тисяч шістьсот сімдесят два	
Симоненко Петро Миколайович	5 849 077 <small>(виборців)</small>
п'ять мільйон вісімсот сорок дев'ять тисяч сімдесят сім	

Секретар Центральної виборчої комісії
Я. ДАВІДОВИЧ.

Взаємні зобов'язання у контексті угоди

Багато громадських і політичних організацій випрошують «питання дня» — як це бути 14 листопада

Президент тільки для членів профспілок

Леоніда Кучма вирішив підтримати Федерацію профспілок України, хоч рішення, взяв лідер ФПУ Олександр Стоян, «таким же так просто». А що скажуть, а до якого рішення? Мені як членові профспілки незрозуміло. Керівництво федерації пласкостивисті (принциписто, у сумі їх «вибачте» на кілька тисяч голосів), розглянувши програму

Леоніда Кучми, побачили, що тільки він «здатий вивести із кризи і розв'язати проблеми соціального захисту населення» (біжимо, хто цей сачий захист до кризи залив?) — чи що? Хай

голосують на зборах за «тільки цього захисника народу». До чого тут філософський планізм профспілки, яких ФПУ, згідно з підписаною Президентом угодою про взаємні зобов'язання, береться захистити за

Леоніда Кучма як другому тут президентських виборів? Це тільки нині може бути для членів профспілок. А Президент, даруйте, — не товар, тут штатним про слугу внескi не обійдеться.

Не треба дурити голову і йому, і нам ласимими обіймаками. До речі, у членів профспілок служило «хотіти» і комуністи, в яких, здається, інші плани на другий рік, ніж в Олександрів Стоян? Як з ними бути? Або і з чого виключати — як не притякується в угоду?

Чи членів КПУ в ФПУ, чи навпаки? Тут являється і нова істина не народилася...

Об'єднання екс-кандидатів

Тим часом шість екс-кандидатів також зобов'язалися підтримати. Не Леоніда Кучма, правда, а лідера Компартії. Хоч рішення про це не всім дано. Президент, даруйте, — не товар, тут штатним про слугу внескi не обійдеться.

У політичних партіях, які стоять за Ю. Кармазіном, О. Базиліном, О. Морозом, М. Габером, В. Олініком, О. Ткаченком (прокорують, що цей список неповний), багато членів профспілок (читай спочатку) — Олександр Ткаченко записався, що об'єднання колишніх опонентів готове оприлюднити три документи — також на тему взаємних зобов'язань. Мех іншим, про документи, зазначив Голова БР, передбачаючи внесення змін до Конституції, зокрема, перерозподіл ролей і обов'язків влади: між Президентом, парламентом, урядом.

Бічний «широкого фронту»

У лідера соціалістів Олександра Мороза до Петра Симоненка вимоги конкретні: його партія «має відстояти» на виборах лідера колективів, якщо той ініціюватиме створення «широкого антигучимського фронту, на чолі якого стійоміть відомі постаті, злати консолідувати голоси лівого, протестного і центристського електорату».

Що «конфігурація влади, персональний склад уряду і принципові основи внутрішньої і зовнішньої політики повинні бути оформлені у вигляді писемної угоди між партіями». Якщо створений фронт, попереджє голодух третє чистка, не похвистається в атаці, новий-старий Президент надиктує на наступ своє славне оточення, але не притякує являється захисту на Конституцію. Не для перерозподілу влади для «розв'язування парастарування стратегічних об'єктів і земель».

Виборці, прийняті і в нас непросте рішення: або добровільно «ляти фронт», де верховний голоюкомандувач Петро Симоненко, або під стіть ФПУ. Скажімо, насаскують поперед: оскільки зобов'язання — не дата маніпулювати свідомістю — ми не виконали. Хоча такий являється 31 жовтня намагається.

Людмила КОХАНЕЦЬ

✓ Фотофакт

Найбільшій у Європі Запорізький АЕС виповнилося 15 років. Це єдине в Україні енергопідприємство, яке не зменшило, а збільшило обсяги виробництва. З початку року атомники виробили близько 25 млрд. кіловат-годин електроенергії.

ФОТО БЮРО АТОМНОГО ДІАГНОЗУ

Бачили очі, кого вибирали...

Парламентська хроніка

Кідкість звернень до нашої комісії така велика, кідкість порушень така багаторазова, що не вистачило б кількох годин для того, щоб їх перелічити. Такими словами розпочав інформаційно-тимчасову спеціальну комісію з питань забезпечення виборчих прав громадян України під час підготовки і проведення виборів Президента України голова цієї комісії Олександр Євдокимов. Тому нині одразу застеріг, що має можливість зупинитися лише на окремих з них, найбільш характерних.

За даними комісії, використання виконавчої вертикалі відбувалося за схемою: спочатку засідання колегії міністерства, згодом спеціальні відомості вказували як до найнижчого рівня... У тому числі використовувалися силові структури... Масовими були факти залякування громадян, пілжуну, фактична монополізація теле- і радіопростор, вперше Україна побачила випуск фальшивих номерів газет.

За даними парламентської комісії вийшло, що у Дніпропетровському виборчому окрузі № 25 було відано на 9 тисяч 524 бюлетенів більше, ніж передбачалося, на 3 тисячі 679 бюлетенів більше вийшлося в

«Голос України», 8 листопада 1999 року. № 208 (2210)

Вечірнє засідання 4 листопада

окрузі № 138 (Львівська Обласна область), а в 130-му окрузі (Одеська область) між видами бюлетенями і тими, що вийшлися в урнах, становила 26 тисяч 615.

Висновок О. Євдокимов: «...Те, з чим ми зіткнулися, кажує винятково на несобієднаність серйозної перевірки і всіх бюлетенів, використаних на момент голосування, між всіх виборчих ділянками, і всіх протоколів, які надходили до нас, у центр громадського контролю за підрахунком голосів».

Вжиття виконавчих заходів з участю наслідпер Генерального прокурора тимчасово наслідпер комісії передбачає проєктом запропонованої постанови. Однак прийняті її той день не вдалося — про її були пропрезентували фракції — НДП, СДПУ(о), «Виродженці регіонів», «Зелені», а окрім того, одна з рухливих фракцій і ліберальні соціалісти. Остантине рішення вирішили прийняти наступного сесійного дня.

На цьому засіданні парламент проголосував за внесення змін до закону «Про полжонку на достару варти» — прийнятий закон про достару геологічну службу. Внесено зміни до закону «Про ставки акційного збору і візного мита на ласкі товарів (продукцію».

Анатолій БЕГОВ

Національна безпека: хто як її забезпечує

Ранкове та денне засідання 5 листопада

Постановою про інформаційно-тимчасову спеціальну комісію Верховної Ради щодо проведення виборчих кампаній з виборів Президента України 31 жовтня 1999 року прийнято в цілому. В ній зазначено: інформацію Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради виставляти до відомств, суміжних з районом Верховної Ради та оприлюднювати її в засобах масової інформації, генеральному прокурору жити невідкладних заходів щодо порушення Конституції та законів України під час проведення виборчої кампанії з виборів Президента.

Сесія прийняла закон «Про правовий режим воєнного стану» з пропозиціями Президента від 15 жовтня 1999 року і корективами його змісту, позалими профспілковим комітетом.

Гострі дебати розгорнулися навколо проєкту закону про правовий режим надзвичайного стану (друге читання). Як і зрозуміло: йдеться про те, кому і за яких умов налястатися право ініціювати введення надзвичайного стану. Коли фактично пригнічуються цілість громадянських прав і свобод, діяльність партій і громадських організацій. Закон прийнято.

Обговорено також проєкт закону про допуск підприємець Збройних сил України до інших держав (друге читання).

Заслухано інформацію Генпрокуратури, МВС та СБУ про їх розслідування обставин, пов'язаних із побиттям народного депутата України В. Харі. Злочин не розкрито, слідча група продовжує роботу.

Іван ДИМІТРЕНКО

Ціна виборів без вибору

Версія

Отже, наслід результат виборчої кампанії. І являється перед вибором чіткістю. Або Кучма ще на три терміни, або Симоненко...

Якщо Кучма

Ціна виборчої кампанії для Л. Кучми така велика, що він і його оточення спробують вичапати шонайбільше від всадного в перемогу і з самої перемоги. І лідється не лише про п'ять законних років другого терміну. Алге Л. Кучма видав являється ставом обласних адміністрацій, головам рад і ще десятку об'єднань, до складу яких, котрі мають стати сенаторами, об'єднання народом покращити життя, запровадити другу палату парламенту. Вона й буде всерйозно. Для цього потрібно провести референдум, а в загартуванні нас же мавби ради і країн. Народ, він каже, що без верхньої палати йому не брали світлого майбутнього. Наказе довго жити і нинішній парламент. Алге в усіх гірхах його не раз звинувачував Президент. Тож парламент доведеться розпустити. Після референдуму про двопалатність парламенту і жини до Конституції буде сказано, що за нових умов Леоніда Кучма уже по-новому має право обиратися Президентом два терміни поспіль. Може, це питання також буде внесено на всенародне обговорення. Отож роки десяти-п'ятидесяти режиму нам гарантовано.

Що ж стяметься за цей час?

Це різке розшарування суспільства. Бо Л. Кучма не збирається змінювати курс реформ. А втілення його зобов'язань, ухвалити 1994 року, коли його обрала Президентом України, ми вже відлучили на собі за п'ять із законом країн. Тоді Л. Кучма обіцяв, що ніде якого подальшого збожжия народу не буде. Що буде передягати видати бюджету для підвищення пенсій, стипендій, допомоги дітям, адресної допомоги малозабезпеченим верствам населення. У жини своїй ініціативі програмі як кандидатів у Президенти свого ініціативу «погашення заборгованості протягом шести місяців із заробітної плати, пенсій та інших соціальних виплат». Цим самим він практично спростував свої обіцянки розвинути жини 1994 року.

А чого жарті пасажі про «об'єднання нечистих на руку чиновників і мафіозних структур, які нині (світло 1994 року) — Авт.) є справжніми господарями держави». То що ж змінювалося за п'ять років, Леоніде Даниловичу? Господар держави стали ще багатшими. А збожжия — це бліднішми?

І тоді, 1994 року, претензія на президентську посаду констатувала, що «за останні три роки було переказано на таємні рахунки на Заході понад 15 млрд.

доларів». Він лише передбачав, що доходи державної структури «перевинують» усього наші національні доходи... І звинувачує, що держава має зробити все, щоб зупинити корупцію і мафіозні структури». Тепер лад держави (чого б це?) уже не згадує про боротьбу з мафіозними структурами. Він, обійнявши «викоринити корупцію», має намір «рішуче обмежити тиснонь економіки».

У програмі-99 декларовано боротьбу з (а значить, визнається існування) заборгованості із зарплат, пенсій, інших соціальних платежів, корупцією, бідністю, безробіттям, зрівняльництвом у пенсійному забезпеченні незалежно від стажу і трудового внеску...

То чи вірний курсів він країну Президент?

Не були до смачу Л. Кучми-94 являється МВФ, «зосередити соціального аспекту ринкових реформ» і багаторого іншого, що нині стало нормою нашої української дійсності.

Сьогодні наші борги внутрішні перевищують доходу чинну бюджету, а за кордоном на рахунках у банках коштів збільшилося у десятки разів...

Отже, «прогрес» очевидний. І таким він обіцяє бути ще роки в п'ять-десять. Україна як національна держава ризикує перетворитися на руїну.

Якщо Симоненко

А він не витрав у другому турі голосування. Машину виборчої кампанії Л. Кучма запущено і вона не збавила обертів. Це по-перше. А по-друге, ми бачили закладки, наслід перемоги, як кандидатів у Президенти. Або Симоненка, він виборів не зробить усього, бо Мороз на вічність від Симоненка не обіцяє створювати Союз наслід усіх суверенних держав, єдиний економічний простір із Росією та Білоруссю. Електорат Мороза не прихилився наслід соціал-демократів, ніх відкату до світлого комуністичного минулого.

Виборці Марчука, найвищівше, підтримав Кучму. А шод Наталі Вітренко, то, мабуть, Петро Симоненко пообіцяє їй прем'єрський пост. Це тим лад запис на її портфель довіда довга.

Отже переможені виборці голосуватимуть по умові: не підтримуючи нікого — ні Кучму, ні Симоненка. Це протест і проти існуючого режиму, і проти попереднього наслід. Голосування має показати владі, що проти неї виборів більше, ніж за. Хоча б це. А політики і партії, які вважали себе демократичними, мають зрозуміти, що самі вони і протаргій вибори, не змінюючи у собі сестри і зоросити їх до постаті з одного, найбільше гнаного моговлідями, кандидата.

Зрештою, це і є ціна всієї нашої демократії, ціна результатів виборів. Без вибору.

Вікторія СВІТЛАНОВА

Тигр і яструб в одній особі

Раніше мало відомий у Пакистані армійський командир Первез Мушарраф ніс править країною зі 150-мільйонним населенням. З того часу як збройні сили захопили владу, генерал Мушарраф з'явився на публіці мало і не дав жодної прес-конференції. Його затверджену армією біографію виміщують на одній сторінці. Але ті, хто особисто знає генерала, характеризують його як ліберального мусульманина й холонокровного командира, чия вірність демократичному правлінню дає трішки, коли прем'єр-міністр Шаріф став знаною чатом втручання в справи збройних сил. У своєму зверненні до народу генерал скандально говорив про свободу слова, обіцяв покінчити з корупцією й закликів священнослужителів не допускати використання релігії з сектантською і політичною метою. Він майже напевне займатиме позицію «яструба» щодо Індії.

Фото АП.

Незнання не звільняє

Парламент Свaziленду розпочав розгляд законопроект про запровадження смертної кари шляхом підвищення до гвалтівників — носіїв ВИД-інфекції. Причому незнання про захворювання, так само як і необхідність із законом, у даному випадку не звільнятиме від відповідальності. «Це буде чудовий закон», — вважають його прихильники, — адже буде багато хто ще переконаний у тому, що хворий на венеричне захворювання може пожити недовго, виступаючи з кімбас в витиняній зв'язці».

Поставлена проблема з вкрай гострою для Свaziленду, який стоїть на п'ятому місці в Африці на південь від Сахари за рівнем поширення СНІДу.

Для тих, хто сумнівається у знанні федеральних київських мстий й завдань у війні з Чечнею, пояснення дає експерт Росії Сергій Степашин: «У генералів, у наших офіцерів чітко поставлене завдання: населені пункти витиснути в тил, а далі буде видно». То чому Степашин дозволив так легко витиснути себе з прем'єрського крісла, якщо має такі глибокі знання з військової тактики?

Як на незорене око імпірного спостерігача наша країна виглядала 45 відсотків, як проголошували за лівих, хочуть повернення світлого минулого з Кремлем та іншими атрибутами. Ніяк! Тоді тому дивочий Президент (з 37%) заявив, що Київ не поспішає до Єврозоносу і НАТО, але й повертатися до «союзів нерушимо» наміру не має. А у Струцького міністр закордонних справ пояснив ситуацію таким чином: більшість населення підтримує Леоніда Кучму і його курс на який виступають інтереси в сфері транзиту... Правильним курсом цемо, ...товариші!

Нелегала делегация вочевидь прериснула увагу митників. Панагана-ж експонатів, наша група мала велику екзотичний вигляд. Здавалося, ми збиралися підкорити чергову гірську вершину. Можна сказати і так, якщо серйозно вважати міжнародну спеціалізовану виставку «Біотехнології-99», що відбулася в Ганновері.

Україна вже кудись приносить унікальні експонати на огляд науковців та виробників 700 фірм із 23 країн світу. Свої розробки представили 15 наукових організацій та підприємств. Величезні наукові сили спрямовано на розв'язання проблем охорони здоров'я, сільськогосподарства, застосування кілля. На це нашілені регулятори росту рослин, медпрепарати, розроблені Інститутом мікробіології та генетики. Зокрема, лаферон, який не поступається за своєю потужністю німецькому інтерферону. Ми розраховуємо, що з часом цей та багато інших препаратів стануть статтями експорту України. Скажімо, препарати на основі вуглецевих сорбентів із додаванням біологічно активних речовин чи ферментів препаратів, які є продуктом біотехнології.

«Біотехнології-99» вже вкотре організовує Дойче Messe AG — найбільше у світі виставкове акціонерне товариство. Його засновником — уряд Нижньої Саксонії та місто Ганновер.

Треба сказати, що територія виставки незвичайна, й немає в тому розумінні, до якого ми звикли. Все потопало в зелені, нагущено чудовий сад, в якому «розкидано» 26 невисоких величезних павільйонів. Найвища споруда — 100-метровий адміністративний будинок, де розташовано керівництво виставкою, командувачем павільйонів має площу 40 тис. кв. м. Я нарахував понад 500 дерев і не знайшов серед них однакових.

Більш колективного стенда Дер-жкомнаучу, розташованого на перетині двох вулиць, увесь час, з ранку до вечора, гомонів вибігалих виставочників, від сусіднього канадського стенда він немов потрапляв у наші «обійми», і, зачарований гостинністю Юлі та Олені — наших молодих науковців і за сумішчизни перекладачів, задоволений шов не лише з потрібного інформацією, а й із традиційним українським сувеніром.

(Продовження читайте в наступному «Глобусі».)
Микола ПАВЛЕНКО, спеціально для «Голосу України», Ганновер—Київ.

Глухий кут. Як весело все починалось

Скоріш за все це неправдиво й несправді, але відчужені якесь внутрішнє задоволення, коли благополучні, ситі американці, що вважають себе найрозумнішими у світі, знову опускають руки перед так званою «російською мафією».

Отож, панове, розслідування тлумач справи про «видавання грошей» з Росії через рахунок «Бенк оф Нью-Йорк», розпочате більше року тому федеральною владою США, на сьогодні зашлю в глухий кут. Ну як не загадати російського сатірика Михайла Задорнова, який твердить: поки хоч одна американка не додумастися шарики під брокера драки колотити або червувати накартати на лампочці, борючись з «російською мафією» йдимо нездоланими мотостаном «Безглуздо». І що, застєсь, простіше, завжди замість баніанів пакет від них і згільно з чеком, що його вибили вони у торговому залі, горволато на виході розплатитися зі злочинним американцем. Мишадом? Якщо на такі дрібниці кожний виходець із колишнього СРСР дав сто очків форми обжеженим уможовити бути американцям, то де вже їм «вистігати серйозних людей, які займаються не банальними, а фінансовими махінаціями».

Не називаючи конкретно імен сліпчих, «Нью-Йорк таймс» наводить їх думку про те, що без істотної допомоги з боку Росії та інших країн справа «Бенк оф Нью-Йорк» досі неможливо розв'язати. Відповідно на закінєк про допомогу з боку Москви може бути цитата з того-таки Задорнова: «Шдас». А дже у справі про брудні мільярди замішана

не лише кремльська сім'я, а й переважна більшість людей, які нині активно штурмують Держдуму. А як же, дипломатично вони американській Фемілі!

Та й це не все. Вкрай складною робить російську справу й воєнний провалний масштаб. За словами офіційних осіб США, нинішній сльства титутськ приблизно у 50 країн, і американці змушені шукати допомоги з боку «сестер зарубіжних правоохоронних органів». Як «російські копії», проведені через рахунок «Бенк оф Нью-Йорк», в американських судах документах фігурують 7 млрд. доларів. Щоб подати справу про «видавання грошей» в американський суд, прокурори мають довести, що ці фонди злочинно незаконним шляхом з результатів конкретних злочинів, — нагорушю «Нью-Йорк таймс». Не маючи істотних досягнень, якими можна було б звітувати, офіційні особи зазначили, що результат справи далекий від ясності і перспективи кримінального переслідування, що стосується «видавання грошей», жодним чином не слід вважати пенсним».

І останнє. Щоб «пожавити елітадо», було висуно офіційні звинувачення проти трьох іммігрантів з Росії — колишньої високопоставленої співробітницт «Бенк оф Нью-Йорк» — Дес-Деліс, й чоловіка — бізнесмена Пітера Берліна, а також його партнера Олександра Волкова. Виявляється, то була спроба добити від вітрині звинувачень співробітництва зі слідством. Як би, напевне, вже загалгалась, американські «хитроші» не спрацювали.

Яна СТАДІЛЬНА.

Мудрий по шкоді

Лєбідь, рак та щука

Усе попереду

В Москву, в Москву

Молдовська загадка

МФВ заявив, що Молдова повинна приватизувати виноробню і потюновою промисловість, ніби 35 млн. доларів не бачити, як власний вузд. Не побачить, трошєй Кишинєв і в тому разі, коли парламент відправити уряд у відставку. Прем'єр-міністр Молдови сказав напередодні голосування у парламенті, що подасть у кабінетом у відставку, якщо депутати не погодяться на умови МФВ. Як в одному човні переверти новка, козу й капусту, щоб коза не з'їла капусту, а вовк козу?

XX століття: українські акценти

1941—
1950

№ 6

«Ми були піддослідними крококами»

Перш ніж розповісти про листа, якого надіслав нам читач Володимир Васильович Трикуленко з Немирова, подякуємо авторам і інших листів-відгуків на публікації під рубрикою «XX століття: українські акценти». Насамперед учасник Вітчизняної війни з Волині Федосію Прокоповичу Гусак-Пеструку, учаснику оборони Ленінграда киянину Юрію Юновичу Лазареву, колишньому комерсу роції фронтовиків з Луїтанської Стенуку Григоріючу Палайчуку. Ваші відгуки і побажання допомагають нам у підготовці матеріалів до чергових випусків рубрики.

А тепер про лист ветерана та його прохання, задовольнити яке, гадаю, ми зможемо з нашою, шановні читачі, допомогою.

Юрій Володимир Трикуленко в 1941–1942 роках був учасником Вінницької підпільної молодіжної організації, якою керував П. Мельник. Підпільники потрапили до гестапо. Після німецьких катувань його відправили до Янівського концитора поблизу Львова. Звіти В. Трикуленко потрапили до німецької медичної лабораторії, де такий, як він, фашисти використовували замість кроликів для проведення медичних експериментів. Лабораторія працювала в львівській вулиці Зеленій. Через деякий час кошакові вдалося втекти, але дні волі швидко минули — В. Трикуленка знову кинули до Янівського концитора, а звіти — у сумої пам'яті Освенцим...

На батьківщині кілька разів травмували, поранення і хворий В. Трикуленко повернувся в травні 1945 року.

Звертаючись насамперед до львів'ян (зрозуміло, що ми використовуємо й офіційні канали) за проханням немирівського ветерана — може, хтось з вас має якусь інформацію про заміну медичну лабораторію, яка під час війни діяла на львівській вулиці Зеленій і де проводилися наукові експерименти над малолітніми дітьми-в'язнями концитора Янівський? Якщо так, нашіть нам про це, будь ласка.

Будь-який завойовник — ворог людства

Німецька газета часів Вітчизняної війни «Кракауер шайтунг» писала: «Поведінка українського народу нас розчарувала». Величезний шовінізм завжди дисципліновується з того, що окупований й експлуатований ним народ готовий вмерти, але не жити в ярмі неволі.

Згідно з листом міністра земель Сходу А. Розенберга на ім'я рейхсляйтера М. Бормана від 17 жовтня 1944 року лише за період з 1943 по 31 березня 1944 року з України до Німеччини було вилезено зерно — 9 мільйонів 200 тисяч тонн, м'яса й м'ясних продуктів — 622 тисяч тонн, тваринного масла — 208 тисяч тонн, цукру — 400 тисяч тонн, фуражу — 2 мільйони 300 тисяч тонн, картоплі — 3 мільйони 200 тисяч тонн, інших сільськогосподарських продуктів — 2 мільйони 291 тисяч тонн.

Значність цього вилезення полегшила гітлерівцям території України було позбавлено навіть необхідних харчових продуктів.

Додамо до цього, що закривали школи, закривали культури. Іншими словами, реалізовували люциногеннависилка політика фашистського расизму.

Тому закономірно, що «новий порядок», насліджений німцями, не міг не викликати збройного опору українців, зауважимо, незалежно від їхньої ідеологічної орієнтації. Реалізувати окупаційний режим змушували персоніфіковані гітлерівські політики навіть тих, хто плевав ілюзію, що, мовляв, в Україні, «звільненій від сталінської тирanii», настане життя за європейськими стандартами.

Зрозуміло, що раніше ми говорили лише про протистояння фашизму, іншійовані комуністами. Але опис був і з боку нашої національно-патрістичної сили, зокрема Організації українських націоналістів (обох частин: і мельниківців, і бандерівців).

Не говоримо ж сьогодні детально про результати цієї боротьби — вони відомі, хоча з об'єктивних і перебігання, й суб'єктивних.

Уже 29 червня 1941 року ЦК ВКП(б) закликав створити підпільні на окупованих територіях. Значний втрат зазнав ворог завдяки партизанським загонам, які очолювали М. Попудренко та С. Ковпак, партизанська діяльність під командуванням П. Вершурі.

Проте були й невеликі партизанські загони та підпільні групи, сформовані стихійно, з колишніх повстанців чи військ Червоної Армії, які потрапили в оточення, та патрістично налаштованої молоді. Так, на Київщині активно діяла група Івана Курча, бойові заслуги якого були по-справжньому оцінені лише в 1965 році (месичков посмертно присвоєно звання Героя Радянського Союзу).

По-різному склалася бойова доля багатьох підпільних та партизанських загонів.

Як свідчить відомий історик другої світової війни професор В. Клоков, списав

С. Ковпак і О. Федоров.
Д. Коротченко серед партизанських командирів

Історична довідка. Рух Опору — визвольний патрістичний рух народних мас під час другої світової війни 1939–1945 років, що розгорнувся проти німецько-фашистської, італійської та японських загарбників на окупованих ними територіях. Ідеологія закликає руху Опору — вигнання загарбників, ліквідація фашистських порядків і забезпечення незалежності й демократичних свобод. Основною силою руху

Учасники
молодіжної
антифашистської
організації
«Молода
гвардія»,
знищені
німецькими
загарбниками

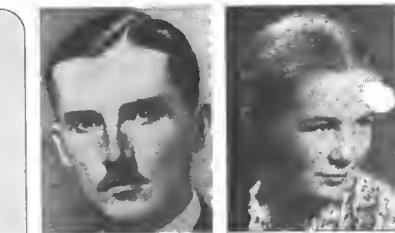

І. Туркенич

О. Кошовий

Поль Елюар: «Я на тебе й ім'я твоє не

Члени
Організації
українських
націоналістів,
страчені
окупантами
в Києві,
Рівному та
гітлерівських
концитаборах

Д. Мирон-Орлик

Т. Мартинюк

члени десяти обкомів КПРС заклинали переважно на папері. На початку війни деп'ята з десяти членів підпільних місцькоміт та райкомів партії зовсім не розпочали роботу на окупованій території. Інше двадцять частина підпільних організацій змозга розгорнути свою діяльність у тилу ворога (П. Брицький «Україна у Другій світовій війні»). Оскільки з причини такої неспадч було те, що фашисти за роки війни в Європі накопичили значний досвід боротьби з підпіддям.

Така ситуація склалася й з організації та діяльністю партизанських загонів. Якщо в першій рік війни до окупованих українських областей було перекинуто 3500 партизанських загонів, то на червень 1942 року Український штаб знав про боротьбу лише 22-х.

Негативно на розгортання партизанської боротьби відзначу знищення належної війни (за авіацією Ю. Сталіна) закладених ще за заданням плінше репресованого командування Київського військового округу І. Ягдє спеціальних без (сервіс, босирітас, продукти). Навіщо мовляв, такі бази, алге, в разі іалуду агресора, бойові дії розгорнуті винятково як його території.

Загони в Москві, бувало, іосили якщо не провокаційні, то безглузді характер. Нархизада, у липні 1941 року партизанам України наказували підпалювати ліси (!?). Кожен партизанський загон діяв відділ НКВС (плінше «СМЕРШ»), від суворо карали за будь-який відступ від вимог комуністичної ідеології. Так, загін відомого на Чернігівщині командира О. Федорова розгромив партизанський загін, біля якого вимовляли під палом «Проти Гітлера й Сталіна».

Виягли, значну частину антифашистських загонів й організації, котрі не мали зв'язку з Українським штабом в Москві, ні під час війни, ні після неї тривалий час офіційно не визнавали. Про це свідчать таю дані: якщо в 1 січня 1945 року в Україні було зареєстровано 13 тисяч партизанів,

то на 1 грудня 1973 вже 43 тисячі 500 чоловік.

Отже, українці вели справді народну війну з окупантами.

«Наша політика», — писав один із співробітників міністерства А. Розенберга, — змусила і більшовиків, й націоналістів висунути проти нас єдиний фронт. Сюгдні всі вони б'ються з винятковою ко робітністю і самопожертвуванням в ім'я визнання своєї ЛЮДСЬКОЇ ГІДНОСТІ.

1943 року і партизани (в Україні — вже діяло 46 значних партизанських «длань», 1943 загони і диверсійно-розшукувальні групи), і підпільні національно-патрістичні групи заклинали вітнутий шовінізм фашистським і в такий спосіб сприяти розгрому фашистської Німеччини.

Були
«Партизанська іскра»
й «Молода гвардія».
І були підпільні
похідні групи ОУН

Вона називається патрістичом. Вона — це любов до БАТЬКІВЩИНИ, що виши з ідеологією та партії. Коли під таким куратором поклали на суперечливий стрічок нашої історії, багато чого, зається, можна зрозуміти...

Якось потрапили до Краснодона, а був лісовий цю доміська ділянка — мотелю доглядати Ульяна Громова (на Донеччині та Луїтанщині злавна павулава російськомовою) писала сповіщення широт любові до зору поклали на суперечливий стрічок заплутування забулося, та нещодавно зустріч з Євгеном Стахівим у Спільні ісповісники.

Україні відірвали іові зашкварення історично національній красномовській організації «Молода гвардія».

Євген Стахів — чільний діяч ОУН (Організації українських націоналістів), під час другої світової війни і склав плінний рух похідних груп ОУН діяв на Донбасі.

Шістський рух Опору. Відоме й невідоме

Опору були робітничі та селянські, інтелігентські, навіть духовенство. В країнах Азії активними учасниками антифашистської боротьби стали помічники. Найбільша хвиля руху Опору прокотилася по Югославії, Франції, Італії, Греції, Китаю, Філіппінах.

Після війни утворено Міжнародну федерацію учасників руху Опору.

У. Громова

С. Тюленін

І. Зеннух

«Відомий зустріти незваного, СВОБОДО»

О. Ольшчик-Кандіба

О. Теліге

Д. Чермерська

Довідка-поширення. Сповідання члени дівери ОУН авторизувати німцями акцією проти СРСР у своїх військах — створювати загалом українську державу — не справлялися. І тоді було вирішено для початку зрубувати відомі національно-культурні осередки на окупованих територіях. З цієї метою на Правобережжю України направили групи оуніаців. Значна частина їх стала жертвами фашистського терору.

І. С. Стахів, як і більшість оуніаців, приїждів у Україну, став мішенню і для німців, і учасників більшовицького підпілля. Саме з місцевих гестапівських архівів автор відомого роману «Молода паризька» Олександр Фішак узав'язав свого літературного героя — графка Стовхачів, під яким поміжком мався на увазі реальний молододарівський Віктор Третяковський через багато років його було реабілітовано відзначено високою радянською нагородою.

Вся історія красномовської юнацької боротьби організації й до сьогоднішнього дня таємнича, яку, очевидно, нікому не мається розгадати.

Тим сьогодні важлива не документальна деталізація минулого, а сама наявність руху Опору на Донбасі. Незаперечним є факт існування груп патріотично налаштованої молоді, які прагнуть використати в своїй політичній діяльності прихильників комуністичної, і націоналістичної ідеології. І тому, мабуть, мають рацію ті, хто пропонує сьогодні нагородити всіх не відомим, раніше молододарівців і тих, хто їм допомагає, урядовими нагородами незалежної України.

Тим паче, що подібні підпілля групи діють також у Дніпропетровську, Миколаєві, Кременчуці, Полтаві та багатьох інших містах окупованої німцями України.

В Києві та області діють антифашистські організації «Арсенальці» та «Смерть німцям окупантам», на Закарпатті — «Ревком» та «Добровільна організація патріотів», на півдні України — «Миколаївський центр», «Партизанська іскра», «Патріот батьківщини». Як бачимо, самі зна-

йх відображають характер народного руху Опору.

«По ваших же слідах підемо хоч на смерть!»

Повторимо це раз — окупант завжди є ворогом народу. І не лише завойованого, але й свого.

Пітерівські своїм терором і різноманітним розповсюджені іпопсі до мисли слов'янських народів у майбутній Європі, що могла б опинитися під фашистським чоботом. Українські націоналісти не стали винятком у тому. З початком бойових дій на території України, що тоді належала Польщі, були сформовані три похідні групи загальною кількістю до 5 тисяч осіб. Члени першої групи мали через Сокаль та Житомир дістатися до Харкова. Мостою другої був Київ. Третя прямувала до Одеси через Дніпро-

петровськ. Зауважимо, що похідні групи створювали і мексиканці, і банкерів.

Дослідники перед тим, ніж приступити до самостійної України та організувати шпільну адміністрацію на окупованих територіях.

Дослідники по-різному оцінюють відомість похідних груп. Заради об'єктивності зазначимо, що часто-густо населення, особливо Східної України, сприймає оуніаців як союзників нацистських загарбників. Та незалежно від документально підтвердженої боротьби оуніаців проти фашизму. Особливо тих, хто добре розумів, що ніколи не належав державу не створювали з допомогою окупантів військ.

«Народ, який вірить, що якась сумішка країн або імперія збудує йому державу», — писав поет Олег Ольшчик — керівник ОУН (мелінінців) на Львівщині України, — ніколи не зможе стати на власні ноги, а його політичні групи будуть задніми колами для чужих агентур».

З ініціативи ОУН (мелінінців) у листопаді 1941 року в окупованому Києві було створено Українську Національну Раду на чолі з професором Миколою Величківським. Як повідомляло доносження в Берлін, фактичним керівником і душею її був Олег Ольшчик (справжнє прізвище — Кандіба) поет Олександра Олеса). Його однодумцями вдалося проникнути у різні організації й вони істотно впливали на життя міста.

Так, зусиллями поетеси Олени Теліги вдалося створити спілку письменників, видавати журнал «Літари».

До речі, діяльність української преси в окупованій Україні — мововивчена сторінка нинішньої історії. Зауважимо, що в так званій Трансєїстрії — Олешині й навколишніх з його землями, захоплених руськими військами, українська преса була заборонена.

Фактично у всіх областях, в багатьох селищах друкували українськомовні видання: «Світано» (Берднськ), «Горлівська газета», «Мелітопольський край», «Українська думка» (Миколаїв), «Донецький вісник» тощо.

Навколо редакцій газет та журналів гуртувалися національно-патріотичні сили. Про їхню діяльність, гадаємо, найскрайніше говорять те, що всі вони на початку 1942 року були розгромлені фашистами. Масові арешти відбулися в Києві, Львові, Сумах, Полтаві, Миколаєві, Херсоні, Рівному.

«Він носив на собі тварини за смерть Олени Теліги та її чоловіка Івана. Він також пережив розстріл Рогача та його сестри, Оліїпки, Олени Чермерської з дружиною, Ірландської та сорока інших, які загинули під час походу на Схід». Так писала про Олени Ольшчик його вдова Катерина Віленька-Кандіба.

Така реальність — у всестійно відомому Бабіному Яру лежать сотні сотень тисяч жертв фашистів. Там і могли члени похідних груп ОУН — поетеса Олена Теліги та Івана Ірландського, журналіста Івана Рогача...

Олени Ольшчик була арештована у Львові і після катувань у концітаборі таборі Заксенхаузені страчено.

Схожа доля спіткала й інших підпілляників. Згадаємо поета з Кривого Рогу Михайла Пронченка, розстріляного фашистами. Є дані про участь у діяльності національно-патріотичних груп в окупованій Україні поета Володимира Булашка та інших.

Зауважимо, що лише в самій Німеччині було арештовано понад 210 оуніаців — активних антифашистів.

Геноцид проти єврейського народу.

Пам'ятник жертвам фашизму (Бабин Яр)

Хроніка

✓ 1940

10 лютого. Розкол в ОУН: створення у Кракові революційного проводу ОУН під керівництвом С. Бандери

15 квітня. Створення в Кракові Українського Центрального Комітету на чолі з В. Кубишичем для роботи з населенням окупованих територій

28 червня. Червона Армія вступила в Пінчук Буквини у Берднськ

2 вересня. Закон Верховної Ради СРСР про включення Пінчухи Буквини та південної частини Бессарабії до УРСР

✓ 1941

22 червня. Німецькі фашисти перейшли кордон СРСР і захопили Львів (30 червня), Київ (19 вересня), 16 жовтня — Одесу, 24 жовтня — Харків

Через 1941 — осінь 1942 рр. Похідні групи ОУН почали діяти на окупованих німцями Центральної та Східної України

30 вересня. ОУН С. Бандери проголосила відновлення української державності у Львові

5 липня. ЦК КП(б)У ухвалив організувати партійне підпілля і партизанські загони на території України

Листопад. Німці арештували С. Бандеру й організаторів Українського Державного Прапарламу в Львові

Осінь. Німецькі спеціальні частини СС зніщили в Україні близько 850 тисяч євреїв

5 жовтня. Створення в Києві Української Національної Ради на чолі з М. Величківським

Грудень. Арешт у Києві членів ОУН: поетеси О. Теліги, журналіста І. Рогача та О. Чермерського

✓ 1942

13 лютого. Початок примусового вивозу євреїв на роботу в Німеччину (2 млн. осіб)

20 червня. Створення радянської Української штаб партизанського руху

25 липня. Німці розстріляли в Києві одного з керівників ОУН Д. Мирно-Орлика

Жовтень-грудень. Рейд партизанського з'єднання С. Ковпака з Брянщини на Правобережжю України

✓ 1943

Весна. Завершення формування Української Поїстської Армії

Квітень. Формування дивізії «Галичина»

Травень-жовтень. Рейд С. Ковпака через Волинь у Карпаті Сервія. Початок звільнення України від німецьких загарбників

✓ 1944

1 лютого. Зміни Конституції УРСР з наданням Україні права вступити в дипломатичні зв'язки з іншими державами й мати власні військові формування

28 жовтня. Україна звільнена від німецьких фашистів

18-22 грудня. Розгром під Бродами дивізії «Галичина»

✓ 1945

26 квітня. Україна стала членом-засновником ООН

8 травня. Завершення бойових дій в Європі

✓ 1947

Квітень-травень. Операція «Вісла» (насиллянище виселення польської власної українського населення Польщі на західні землі)

Листопад. Частини УПА пробігли до Німеччини та Австрії, заложили опір радянським військам

✓ 1949

24 жовтня. Член ОУН у Львові вбив письменника Я. Галича

✓ 1950

5 березня. У бою з групою «енкаведистів», яким командував П. Сулолатов, загинув командувач УПА Р. Шухевич

Ведучі рубрику: Віталій АБЛЮХОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДІМСЬКИЙ.

полюв до Батьківщини незвичайно

3 ПОШТИ

ПІДАСТАВИЛИ ПЛЕЧЕ

Друзі виходять з біди — не мною першою сказано. Але переконалися в цьому недовго. Помер мій чоловік, горе засяпало всіх. Не знаю, як і пережити б нещастя, якщо не розділити з вами біль втрати його колоритного, працьовитого, служби почесної охорони. Катеринович та Кіліанівні, рідні та близькі, друзі й сусіди. Дякую їм.

Чоловік мій, Микола Іванович, все життя був вогнеборцем, пішов у ватавку українським, а коли діти й онуки пішли з дому — турмалин до підлеглим, люблячим і добрим до оточуючих. Так хочеться, щоб і вони прожили ціле життя вапня у такій незлепкій час. Щоб і в них були вірні друзі...

Надія МУЗІКА.

с. Михайлівка-Рубежівка
Кісис-Святишинського району
Київської області.

АТІ
під зірку Полюну

На перший погляд діти, яких діди виховали у окрему «родину» — чорнобильські — мало чим відрізняються від своїх однокласників. Лише плем'я око лікаря та педагога-психолога поміють дозвоника на дитячих дулах — салі стріси та неоразі, леперів та невенесовитів і собі, власних силах, здоров'ї. Саме тому справа одкровення історії чорнобильської катастрофи, яка проводиться Управління з надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення Київської міськдержадміністрації, вимагає від співробітників піклування соціально-меморіальною допомогою та заступництвом начальника управління Л. Катрухової особливого піходу до кожної родини, до кожної дитини.

Майже цілий рік відкриті ділянки для маленьких паністик санітарно-кураторів за участю працівників Заксмітства, Податківництва, Херсонщини, Олександрії, Миколаївщини, Південного берегу Криму, де вже прийшли 34 187 дітей, з яких 212 — invalidи. Вперше вивізному року оздоровлення проводиться за «Програмою соціально-психологічної реабілітації дітей Кісиса, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи». У синах і дочках та батьках відпочивати під час канікул проводився тестування для визначення психологічних адаптацій та стану особистості 12-17-річних дітей. Програму спрямовано на комплексну, цілісну реабілітацію дитини та зворотний спосіб життя.

Отже, хоч як це банально, в те, як почуватиметься наша держава у північній частині півночі, залежатиме від того, наскільки швидко майбутнє покоління почуватиметься краще діти нині.

Олена СКРИПКА.

Кісис.

Як провести
сина в армію?

Я бачити мати, що мій син склався з 10 осіб. П'ятнадцять — чоловік, з них двоє вчаться в 11 класі. Але вони перші діти не ходили до школи, тому що не було в чому. Зарплата в колосів вже не пам'ятаю, коли я давала.

А не оєс почався період у армію. Одина син відслужив рік тому, тепер у другого, наступної осені піде третій. Та ніхто пішки не сипав, у чому вони ходять і по літати. У військомат треба було поїхати, то починала вчити, бо як не з'явиться — штрафують на 18 гривень.

Марія ГІЛЕХОВА.

Велка Рівнівка
Шепетівського району
Хмельницької області.

ЧАС БУДУВАТИ

Купити житло за нинішніми цінами неможливо, бо на нашу зарплату навіть не вистачає прожиткового, одягнутися, вкритися чом б одні дитини, а інші стільки потрібно. А скільки потрібно грошей на комунальні послуги, та ще за такою ціною не всі можуть «дідуська»!

А ми хочемо жити зараз — не завтра, не в 2015 році. Коли оживити будівництво, то разом із проблемою життя частково розв'яжеться і проблема працевлаштування. Більше майбутнього — виставляти державної ваги!

Олена КОЛІСАХОВА.

Ільїнська
Одеської області.

М. О. ФЕДОРКА.

ДАВАЙ РУКУ, ХЛОПЧЕ, —
ПІДЕМО ДО ПІСНІ

«Допомогти сироті — так називається пісня, яку написав заступник голови Бобровицької районної держадміністрації Володимир Старостинський. Поштовхом до її творення стала невідання діти хлопчини з Бобровицького Володимира Лещенка, від якого відмовилися мати. З двома сиротами їм перебував у Придубицькому будинку малечки, а згодом виховувався в Яблунівській школі-інтернаті.

Наня дава й я —
Серце стислось від болю.
Де ж то мама твоя
І яка була доля?
Що ж тебе
На життєві дорозі?
Хто поможе в біді
І утрє твої слези?»

Він ріс без материнської ласки, батьківської теплої, батьківської турботи. А ріс допитливим, здібним. Нані, напам'ять сироті співаки, помітили у хлопчика гарний інстинкт голосочку. Поезії північ зародили його таємниче, глибоке. Можливо, завдяки тому, що хотів співаки, що вчував у тому доробітання, душа його насичувалася світлом, любов'ю. Вона не зачерствіла від самотності, материнської байдужості. У п'ять років він уже співак на центральній площі Придуби під час свята, інших заходів. В Яблунівській школі-інтернаті у близькості були матері, батьки. На канікули, вихідні всі їздили додому. Лише Володя та ще

Володимир Лещенко.

двоє вихованців не мали нікого. Він залишався сам на сам у порожній кімнаті — співак! Можливо, це хлопчача ностальгія по незвіданій батьківській теплоті, власній сім'ї невидимими резонансними хвилями поширювалася за багато кілометрів від Яблунівки і торкалася щемним серцем матерів?

Якось про сироту з Бобровицької дитячої школи Бобровицької райадміністрації розповідав журналіст № 2. — Ми всі матері й знаємо, як це — бути дитини без батьківської турботи, коли заступає за нього людина. Григорія Ярошенка. — Вирішили про нього покласти, але про власних доньок та синів відкріпили на його ім'я особну киньку. На Новий рік, день народження, інші свята привозили подарунки, цукерки. Купили взуття, одяг. Збирали і власну консервацію. Який він любив нас, привез не! І так — кілька років. Жинки не залишали своїх вихованців і після закінчення ним Чернігівської загальної школи № 1. Ярошенко переговорив з керівниками Бобровицького цукрозаводу, і неза-

баром молодий спеціаліст отримав не тільки роботу заводу, а також місце в селі, а в кімнату в ґрунті, невеличкий город.

Отже не на голому місці почав В. Лещенко свою життєву кар'єру. По-батьківському йому зустріли й у трудовому колективі, полюби, аби швидко опанував на практиці секрети робітничої професії.

Валентин потік — то чому б не співаки? Голос юнака помітили в районному Будинку культури. Невдовзі він став найкращим учасником місцевої художньої самодіяльності. Увійшов у колектив з концерту на урочистостях, присвячених Дню Конституції, несподівано кардинально вплинув на його майбутнє. Чарівний баритон зачарував зал. Заступник голови райдержадміністрації В. Старостинський, вражений почутим, розпитав про юнака, а потім зустрівся з ним. Сказав записати на відеореєстратор Володимира Михайловича — великий шанувальник української пісні. Коли він голубував в Олександрії, то одні з концертів приїжджало практично все співоче еліта України. Він і сам творив пісні. Як співак-любитель, він виступав на місцевих заходах. — Чи не думаєш співати далі? — «Як сирота», — відповів юнак, — а для навчання потрібні гроші...

Через два літа В. Старостинський поїхав із ним до Київського державного коледжу естрадно-циркового мистецтва, попросив директора послухати тала-

новитого юнака. Виробування Володимир склав успішно. Два роки йому допомагали навчатися під патронатом В. Старостинського керівники підприємств Володимира Марченко, Іван Ганчак, Михайло Третяк та інші. Невеличка стипендія з районної Бобровицької та голубів, і збулася мрія юнака. Непомітно сплинули два роки. Вітків В. Лещенко здобув фах артиста-вокаліста естради. Працював шосторою у його житті й перша творча робота — в палаці «Україна» він представляв Чернігівщину на звітному концерті пісень «Півонія».

«Ми зустрілися з Володимиром Лещенком на нинішньому осянному святах 56-ї річниці визволення Бобровицької від гітлерівців. Про його ло-ло, талант я вже лево знав, але тільки тепер уперше почув його голос. Сильний, гармонійний, сильний. Земляки тепло, широкі вітали співака. Та чи буде так по всій Україні? — Ми їздили з ним до Дмитра Гнатюка, — казав В. Старостинський. — Він прослухав Володимира, дав високу оцінку його голосу. Сказав, що він має велику нішу в концертній діяльності. Але Гнатюк пообіцяв допомогти...»

Дай Боже!
Беруть за душу слова з пісні Володимира Старостинського:
Сирота... грів людей
Сирота... трагедія долі.
Сирота... і в її мимовільній, Помоги сироті,
дай хліб-сіль у дорогу.
Може, я троє гривень, буде прощенья Богом.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

ТІЛЬКИ ТО ПОВАЖАЄТЬСЯ,
ХТО ПОВАЖАЄ СЕБЕ

Напиши вам і я

Уявлю таку ситуацію: натомість, щоб прийняти до відповідальності конкретного об'єкта, йому лише пропонують подати органам статистичні статистик по кількості скоєних ним злочинів... Фантасма та бурний?

І Кримінальний, і Адміністративний кодекси України передбачають відповідальність керівників підприємств, установ та організацій за порушення законодавства. Невчасна виплата зарплати є чим найгіршим порушенням законодавства про працю. Але замість того, щоб відповідно до закону карати керівників, які затримують або взагалі не виплачують зарплати працівникам, в Україні вже декілька років впроваджується державна статистична звітність про обсяги зарплати працівників (І-ПВ) і в такий спосіб здійснюється легалізація беззаконня.

Законодавча влада взагалі не виплатила зарплати працівникам, а виконавча влада не просила записати на це порушення, а ініціює запровадження платити й звіт про обсяги порушень закону. Так державна влада в Україні розпалює владу беззаконня, не виконавши жодного з пунктів державного порядку. Цей «винахід» нашого істелішного варті Нобелівської премії в галузі макроекономіки. Завдяки інвентаризації роками зарплати платіть надовго утримувати (за умови надання виробництва майже в усіх галузях) адалася стабілізувати нашо-

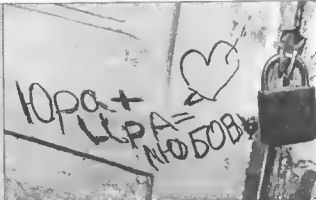
хистити працівників. Позови працівників суди заводоуправління, а за позовами держсудів працівники праці шово припинення працевлаштування до адміністративної відповідальності винести. Суди, як правило, протилежні. Немає працівників, які зарплата не виплачується, і порушень нема. І сьогодні північ записувати судів, чиновників, Президента, бо ми самі тільки роки робили зброю. І нехай сьогодні чомогі не жиним, не лажимося. І сьогоднішній владі нема чого хитуватися, бо в суспільстві використалися думка: «Прогнозую за те, що мені поверне гроші. Як віддано ми себе чинимо. Ми готові продати за ті копійки, які у нас забрали. Спокій віку зарплата плата була голловим чинником в боротьбі людини проти своєї економічної праці. Сьогодні неспівпадіння зарплата плата пенсія стала вирішальним чинником політичної боротьби. Саме з об'єктів погашення зарплати відбувся і пенсійного реформування. Саме це, саме це є головним болем нашого уряду. Жодний не тільки цивілізований держави, а навіть і держави третього світу, не може неспівпадіння зарплати пенсії просто неможливо. Це треба коли-небудь киньт йому клятвом терміно? Чи ставимо ми людям, які примусили обрати владу поважати та шанувати свій народ?»

Ірина ДЕМЧЕНКО.
Охтирка
Сумської області.

Рейхстаг і гардероб

Біс його зна, чому воно так, але в дитинстві слово «розписалися» («такі-то вчора розписалися») твердо асоціювалося в мене зі знаменитими розписами на руїнах рейхстагу. Щось у тім марилося героїчне — штурм, а потім стрілянина вгору з усіх видів зброї! А ще зачаровувало слово «гардіроп» (о, могутній сур-

жик моєї малої батьківщини!). Наша сусідка Шурка виходила заміж, і її «гардіроп» (тобто шафу) завантажили на машину й повезли кудись. А я дививсь услід і думав: де тепер гратимусь у піжмурки, адже за «гардіропом» це було дуже зручно. Сам я потім «розписувався» двічі, і обидва рази обходився без «гардіропа» — можливо, саме тому, що в дитинстві це означало для мене певну втрату. І взагалі, в дитинстві я дуже правильно все це собі уявляв! Бо, як виявилось пізніше, в цьому богоугодному ділі є й героїзм штурму, і печаль втрат. Тож слава героям, котрі рішуче йдуть на це. І нехай їм пощастить.

Кристіфор ГРУША
Фото Юрія ВЕНГЕРЩА
та Сєргія КОВАЛЬЧУКА

Вінець — справі не кінець!

Астрологічний прогноз на 8 — 14 листопада

ОВЕН. Значно підвищиться ваша стосунки з іншими людьми. Дружні стосунки плавно і непомітно переростуть у любовні. Можливо, з вікториєю почнете ваше спільне життя.

ТЕЛЕШ. Ви розсмієтесь і знайдете залюблену в примусних речах, у загальній атмосфері, наголошено пошути і психологічно комфортно стави. Почнете користуватися великою довірою з боку жінок, колет і кар'єристи.

БІЛИЗНЯТА. Зустріч з вікторією по чотирь повернеться вам радість і смач до життя. Будете надзвичайно щедри і любячі практично у всьому, оскільки ви лігасте на крилах кохання.

РАК. Вам буде добре і комфортно у власному домі. Вітаете вітати і заспокоює, оскільки в домі буде кохана людина. Найбагато легше зробите вибір і почнете переїздити, обставити свій дім або створити в ньому свою атмосферу. Належно, зробите якісь покупки. У домі буде самота або переоснащення обстановки.

ЛЕВ. Ви опинитесь в дуже приємному і доброзичливому оточенні. Можливо, не буде жіночий кохання. Вам доведеться у певний період, на конкурсі або екзамені. Ви запам'ятаєте цей тяжкий закладі двома місяцями і незвичайним зустріч.

ЛІВРА. Цього тижня матимете значний приплив кохання і чужої можливості для співпраці і вартісної обробки. Ваші достатки і збуток буде обидвоє я відчутно. Більшість фінансових справ буде здійснено задовільно.

ТЕРЕЗИ. Листопад тільки в розпалі, а до вас уже прийшла найви і універ. Не втрачайте повністю шанс — ви можете віднести себе найвищою людською людяною. Якщо протягом року вам доведеться чекати, сподівається і підкоряться обставинам, то тепер маєте можливість зробити глибокі зміни. Заспокоїтесь.

СКОРПІОН. Ви захочете романтичності, задоволення і таємничості в особистих стосунках. Пратимете всього того, що може принести душевну радість і творче задоволення. Можливо, знаєте нерозлучне кохання або значаюче ставлення стосунки.

СТРІЛЕЦЬ. Дивлячись на вас, хочеться вам допити. Саме у такий спосіб ви і привнесете до себе універ. З вікторією по чотвер не втрачайте свій особистий шанс — опинитесь у коханнях, де знайдете свій інтерес і навіть ідеальне кохання.

КОЗЕРІГ. Вирізняєтесь і помічаються ваше становище в колективі і соціальному середовищі. Матимете протекцію від керівництва і презентаційні переклади, структур. У жінок покажуться такі сміливі становища, стосунки з чоловіком і коханням. Можливе народження дитини.

ВОДОЛІЙ. Зможете віднести особисті щастя і втілювати шквастий білет. Хотів виявити до вас привабливість і віднести свій почуття — від цього почуватимете себе найкращою людиною. Вам інтуїтивно підкаже до королів.

РИБИ. Скористайтесь тією допомогою, яку вам запропонують, а також тією владиюстю, що віднести вам від інших людей, партнерів або чоловіків. Користуйтеся своєю привабливістю і магнетизмом, отримуйте задоволення від кохання і незвичайних ситуацій.

Редактор номера **Анатолій СОЛОНСЬКИЙ**.
Перший заступник головного редактора **Анатолій ГОРЛОВ**.
Редколегія: **Олександр ВАГІЛІ,** **Леонід БРОВЧЕНКО,** **Віталій ЖЕЖЕРА,** **Володимир КРАСІВЦЬКИЙ,** **Світлана ПИСАРЕНКО,** **Анатолій СОЛОНСЬКИЙ,** **Віталій СУДДА.**
Головний редактор **Сергій ПРАВДЕНКО**.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність нести рекламодателі.
- Редакція не закладає поділяючи позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописи не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Фото з конверта

Таке собаке життя...
Фото **Анатолія ВОРОХА**.

Смачного! Аджика домашня

Мабуть, у кожної господині є страва, яка їй найкраще вдається і яку з певністю можна назвати «фирмовою». Пропонуємо вашій увазі нескладну у приготуванні, але дуже смачну аджику. Потрібно: півкілограма антонових, два-три стручки гіркої перцю і цибуля — солодкого, баклажан червоного кольору, півкілограма помідорова чашнику. Усе перекусити на м'ясорубці, додати за смаком цукор, сіль, олію, добре перемішати. Приправу готують для змащування. Зберігати у холодильнику.

Ірина **АРТЕМ'ЄВА**.

А я роблю так

Частування для небажаних гостей

Якщо ви хочете позбутися мишей та щурів у вашому господарстві, рідку простіть, але вірний спосіб: посилає засушеного ромашкою пшаву білі пшаву в кімнати, кімнати та коридор. Або розтопити 2 частини смальцю, додати 5—8 частин мукки і 3—4 частини вугільного барію. Всю масу замішати і скатати в кульки, які залиште в місцях, де водяться миші та щури. Є ще один вірний спосіб позбутися від цих небажаних гостей: змішати 10 частин вугільного барію і 30 частин ячмінної мукки, цукру — і виставити. Застосовують так само у вигляді кульки.

Олег **СВИСТУН**.
Бердшів
Вінницької області.

Кросворд

По горизонталі: 1. Місто на обох берегах Хорлоу. 4. Татарин, сподвижник Б. Хмельницького. 9. Правильне зображення дійсності. 11. Зірка першої величини в сузір'ї Скорпіона. 12. Матовірогрізне, вигадка. 13. Асирійський цар-завойовник. 17. Металекий предмет, що працює за міру часу. 18. Розшифровка знаку. 19. Народна артистка СРСР, яка працювала в театрах Києва, Одеси, Харкова. 20. Космонавт США, який облітав Місяць. 21. Франкофланамський композитор, котрий створив близько 2 тис. церковних творів. 23. М'ясо з олією. 25. Живий організм — і рослина, і тварина. 27. Автор книги з історії Праукраїн «Безсмертні корені». 28. Письменник, який лишив для юно. 30. Персонаж повісті М. Коцюбинського «Дорогою сіном». 32. Білоруський першодарунок. 33. Кримський елельське. 34. Вище козацьке начальство. 35. Автор ділогії «Горат-Артур».

По вертикалі: 1. Густа каша з кукурудзяної мукки. 2. Твір І. Шевченка про похід на Переград. 3. Зернова культура. 5. Погох, символ віда. 6. Ожеруха листа. 7. Погох, прозвік, ескарикт, репресивний більшомовник. 8. Місце богів у стародавніх греків. 9. Напряма у психології, за яким основним чинником поведінки вважається рефлекс. 10. Частина Всесвіту, доступна для досліджень. 13. Знавець і збірник

Усміхніться!

Радість батька

«Новий український», ну дуже крутий чоловік, прийшов у прологовий будинок — Віталей У вас народився хлопчик! — Сидіть! — Три п'яток п'яток! — Пташні немес, — не поспішаючи витягує гаманець і починає відраховувати «железі». — Аби лише стійся справля.

Залоріжжя.

Золоті розсіпи

Олександр Вагіллі:
Кажть правду — і ви будете оригінальні.

Зенон Китийський:
Жити треба згідно з природою, і це те саме, що жити згідно з чеснотами.

Станіслав Лем:
Коли підірвеш в тебе ралаші, дивись, аби в тебе з-під ніг не вибили ґрунт.

Сам собі цілитель

Якщо в око попало вогно

Іноді при побіжній квартирі в око попадає вогно. Причому, такий засичений, щоб цукор більше не розчинявся. Потім добре змочувати ніжним, амамажним тримати їх розтопшеним. Цукор, з'єднуючись із вогном, нейтралізує його, і біль швидко зникає, запалення припиняється. Але якщо втратити час, то вогно розліється і лікувати буде важче.

Радина **Д. СТЕПАНЮК**.

Відповіді до кросворда, надрукованого 30 жовтня

По горизонталі: 1. Франко. 4. Карузо. 9. Спиритизм. 10. Ніка. 12. Агрі. 14. Сабієнство. 16. Кінгста. 17. Стара. 18. Строби. 19. Ротонда. 20. Губсено. 22. Тереса. 23. Делько. 25. Сканер. 27. Останко. 28. Спра. 30. Лопі. 31. Філаделфія. 32. «Хорошо». 33. Яготин.

По вертикалі: 1. Фарнак. 2. Ніса. 3. Осеода. 4. Кош. 5. Ріка. 6. Обріта. 7. Альбіон. 8. Стренер. 11. Конструктор. 13. Городецько. 14. Страско. 15. Отрошенко. 21. Орландо. 22. Текедлі. 28. Ласас. 29. Оселко. 25. «Хорошо». 26. Рідлан. 29. Афон. 30. Лято.

Народний календар

Листопад — заспів зими і сутінки року

8 листопада — Дмитра, Змитра. Після Дмитра не дозволялося заскати світлі, закінчувалися весілля. Худоби вже не вигонили на пасовиська. Якщо на Дмитра дощ без сну, то нас не буде зими. 10 листопада — Параскеви П'ятини, Параскеви. Світлукоті лише жінок — не правду, не шноти, не злата, не розкутоса. Якщо десь сонячний, то чекай теплої зими; якщо — в сересній грізній будув сильні морози.

Прикмети листопада

- ✓ Пшаві осяє вітри зі сходу — весна буде де холодна.
- ✓ Хмарі ллвають низько — піде дощ і похолодне.
- ✓ Листя з дерев начисто опало — на зиму звору.
- ✓ Яка погода в листопаді, така і в квітні.

Бюс України

Газета виходить з 1 січня 1991 року. Адреса: вул. Українська, 25/2019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4. ТЕЛЕФОН: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-74; 441-86-50, 441-89-34, 441-89-44, 441-89-62, 441-89-62.

Надсилає **Анатолій ГАЛАНКО**.

Аристип Киренський:

Краще бути бідним, ніж негідним: першим позбавлений грошей, то другий позбавлений образу людського.

Андре Моруа:
Відверто казати про наші недоліки ми можемо лише з тими, хто визнає наші переваги.

Зібрає **Микола ВОРОНОВ**.
Луганськ.

Відповіді до кросворда, надрукованого 30 жовтня

По горизонталі: 1. Франко. 4. Карузо. 9. Спиритизм. 10. Ніка. 12. Агрі. 14. Сабієнство. 16. Кінгста. 17. Стара. 18. Строби. 19. Ротонда. 20. Губсено. 22. Тереса. 23. Делько. 25. Сканер. 27. Останко. 28. Спра. 30. Лопі. 31. Філаделфія. 32. «Хорошо». 33. Яготин.

По вертикалі: 1. Фарнак. 2. Ніса. 3. Осеода. 4. Кош. 5. Ріка. 6. Обріта. 7. Альбіон. 8. Стренер. 11. Конструктор. 13. Городецько. 14. Страско. 15. Отрошенко. 21. Орландо. 22. Текедлі. 28. Ласас. 29. Оселко. 25. «Хорошо». 26. Рідлан. 29. Афон. 30. Лято.

Бюс України

Газета виходить з 1 січня 1991 року. Адреса: вул. Українська, 25/2019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4. ТЕЛЕФОН: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-74; 441-86-50, 441-89-34, 441-89-44, 441-89-62, 441-89-62.

E-mail: sekret@ufos.rlc.com